

Για τη συστηματική εξολόθρευση των Ελλήνων το πρώτο σοβαρό βήμα ήταν ο εμπορικός αποκλεισμός των επιχειρήσεων που άρχισε το 1914.

Λίγο αργότερα άρχισε η επιστράτευση όλων των αντρών από 15 έως 45 ετών τους οποίους έστειλαν στα τάγματα εργασίας (αμελέ ταμπουρού). Χιλιάδες Έλληνες-χριστιανοί, που υποχρεώθηκαν να στελεχώσουν τα διαβόητα αυτά τάγματα, εκτοπίστηκαν στα βάθη της Ανατολής, όπου και πέθαναν κάτω από απάνθρωπες συνθήκες. Στα χρόνια που ακολούθησαν (1916-1918), η ίδια τύχη περίμενε το σύνολο σχεδόν του χριστιανικού πληθυσμού του Πόντου.

Η αποβίβαση του Κεμάλ Ατατούρκ στη Σαμφούντα (19/5/1919) ήταν την αρχή του τέλους για τον Ελληνισμό του Πόντου. Βασανιστήρια, εκτελέσεις, σφαγές και εξορία περίμεναν τους χριστιανούς της Ανατολής, Έλληνες, Αρμένιους και Ασσύριους. Μέσα στα επόμενα τέσσερα χρόνια, η τρισχιλιετής παρουσία του ελληνικού στοιχείου στον μακρινό Πόντο ξεριζώθηκε με τραγικό τρόπο.

Από τους 697.000 Πόντιους που ζούσαν το 1913 στον Πόντο, περισσότεροι από 353.000, δηλαδή ποσοστό μεγαλύτερο από 50%, βρήκαν οικτρό θάνατο μέχρι το 1923 από τους Νεότουρκους και τους Κεμαλικούς.

Η Μικρασιατική Καταστροφή σφραγίστηκε με την Συνθήκη της Λωζάννης, που υπογράφηκε στις 24 Ιουλίου του 1923.

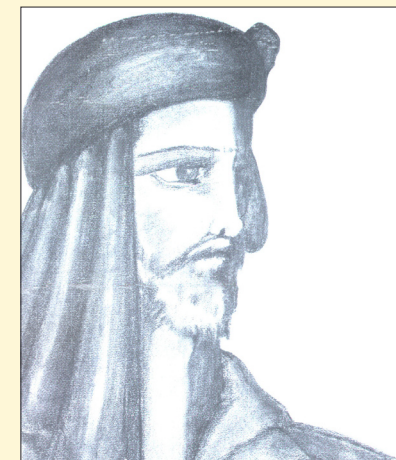
Παράλληλα στις 30 Ιανουαρίου συμφωνήθηκε η Ανταλλαγή των πληθυσμών με συνέπεια περισσότεροι από 1.300.000 Έλληνες να εγκαταλείψουν για πάντα τις πατρογονικές τους εστίες. Στην περιοχή του Πόντου παρέμειναν ελληνόφωνοι μουσουλμανικοί πληθυσμοί οι οποίοι εξαιρέθηκαν της Συνθήκης, διότι το κριτήριο της ανταλλαγής ήταν η θρησκεία.

Σήμερα, 90 σχεδόν χρόνια μετά τον οριστικό ξεριζωμό του Ποντιακού Ελληνισμού από τις πατρογονικές εστίες οι απόγονοι των Ελλήνων του Πόντου αγωνίζονται σε όλο τον κόσμο για την ηθική δικαίωση, αγωνίζονται για να αναγνωριστεί το έγκλημα της Γενοκτονίας που διέπραξαν οι Νεότουρκοι κατά των χριστιανών της Ανατολής. Αναγνωρίσεις όπως αυτές της Ν. Αυστραλίας και της Σουηδίας δυναμώνουν τον δίκαιο αγώνα μας.

Η αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ποντίων είναι μια υποχρέωση προς την ανθρωπότητα αφού θα δικαιώσει τις μνήμες και τις ψυχές των αθώνων προγόνων μας, αλλά θα αποτρέψει να διαπραχτούν και μελλοντικές Γενοκτονίες.

19Η ΜΑΪΟΥ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Η παρουσία των Ελλήνων στην περιοχή του Πόντου χρονολογείται από την αρχαιότητα. Η αρχαία πόλη της Σινώπης ήταν η πρώτη ελληνική αποικία του «Άξενου Πόντου» που ίδρυσαν οι Ίωνες Μιλήσιοι. Η Σινώπη, γενέτειρα του κυνικού φιλόσοφου Διογένη, θα ιδρύσει με τη σειρά της την Τραπεζούντα το 756 π.Χ., και μια σειρά από άλλες πόλεις. Τον 6ο αιώνα π.Χ. υπήρχαν ήδη στην περιοχή εβδομήντα πέντε τέτοιες αποικίες.

Ο χριστιανισμός στον Πόντο θα εξαπλωθεί με τον απόστολο Ανδρέα, ενώ θα εδραιωθεί με τη δράση του Αγίου Γρηγορίου Νεοκαισαρείας του θαυματουργού. Ο άγιος Ευγένιος ενίσχυσε και εδραίωσε με το μαρτυρικό του θάνατο τον χριστιανισμό στην πε-

ριοχή και τιμόταν ως προστάτης άγιος και πολιούχος της Τραπεζούντας.

Πολύ νωρίς κατά τη διάρκεια της ρωμαϊκής κυριαρχίας και της πρώιμης Βυζαντινής Αυτοκρατορίας θα ιδρυθούν οι περίφημες μεγάλες μονές του Πόντου το 270 μ.Χ. η Μονή του Αγίου Ιωάννη Βαζελώνα, το 386 μ.Χ. η Μονή της Παναγίας Σουμελά και το 752μ.Χ. η Μονή του Αγίου Γεωργίου Περιστερώτα.

Στη διάρκεια της βυζαντινής περιόδου, η Τραπεζούντα ως πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας των Μεγάλων Κομνηνών ήταν από τις σημαντικότερες πόλεις του Πόντου. Η Αυτοκρατορία στη διάρκεια του σύντομου βίου της κατάφερε να προκόψει στις επιστήμες και εξελίχτηκε σε σπουδαίο εκπαιδευτικό κέντρο. Επίσης διακρίθηκε στην τέχνη και στην οικονομία. Το λιμάνι της Τραπεζούντας αποτελούσε σημαντικό διαμετακομιστικό εμπορικό κόμβο για τα караβάνια της Ανατολής από και προς την Κωνσταντινούπολη. Υπήρξε δηλαδή για τους Δυτικούς «ο προθάλαμος της Κεντρικής Ασίας».

Στις 15 Αυγούστου του 1461 μετά από πολιορκία 30 ημερών η Τραπεζούντα πέφτει στα χέρια των Οθωμανών. Η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας είχε διατηρηθεί για 257 χρόνια. Κατά τη διάρκεια της Οθωμανοκρατίας θα υπάρξουν καταπιέσεις και διωγμοί ενώ θα υπάρξουν τον 17ο αιώνα μαζικοί εξισλαμισμοί. Η κατάσταση των χριστιανών θα καλυτερέψει μόνο κατά τον 19ο αιώνα με την περίοδο των Τανζιμάτων, τις γνωστές νομοθετικές ρυθμίσεις που θα χορηγήσουν κάποια προνόμια στους υπόδουλους.

Αποτέλεσμα αυτών των προνομίων είναι να φανερωθούν οι Κρυπτοχριστιανοί το 1857 στη Μονή της Θεοσκεπάστου και να αρχίσει η άνθηση του ελληνισμού στον Εύξεινο Πόντο. Δημιουργείται μια ιδιαίτερα δυναμική ελληνική αστική τάξη, οργανώνεται η εκπαίδευση, δημιουργούνται πολιτιστικοί και φιλεκπαιδευτικοί σύλλογοι, ενώ ιδιαίτερα μετά το β' μισό του 19ου αιώνα οι Έλληνες ελέγχουν σχεδόν όλη την οικονομία του ανατολικού Πόντου.

Την ίδια περίοδο, που αρχίζουν ν' ανθούν οι κατακτημένοι λαοί, η Οθωμανική Αυτοκρατορία αρχίζει σταδιακά να καταρρέει. Ένα-ένα τα κράτη αρχίζουν να κερδίζουν την ελευθερία και την ανεξαρτησία τους με συνέπεια η Αυτοκρατορία να περιορίζεται όλο και περισσότερο προς την Ανατολή. Οι Μεγάλες Δυνάμεις θα επιδοθούν σ' έναν αγώνα μεταξύ τους για την εκμετάλλευση του «μεγάλου ασθενή», όπως αποκάλεσαν την καταρρέουσα Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι να αναπτυχθεί ο τουρκικός εθνικισμός. Το 1908 έρχονται στην εξουσία οι Νεότουρκοι και κορυφαία στελέχη εκφράζουν ακραίες ρατσιστικές απόψεις σύμφωνα με τις οποίες όλα τα έθνη εκτός του τουρκικού θα πρέπει να εξοντωθούν. Σε συνέδριο τους στη Θεσσαλονίκη τον Οκτώβριο του 1911 διατυπώνουν το σύνθημα η «Τουρκία στους Τούρκους» και αποφασίζεται η φυσική εξόντωση των χριστιανικών εθνοτήτων.